

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Університет банківської справи»
Черкаський навчально-науковий інститут

РОЗВИТОК БАНКІВСЬКИХ СИСТЕМ СВІТУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Черкаси 2016

**Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Університет банківської справи»
Черкаський навчально-науковий інститут**

**РОЗВИТОК БАНКІВСЬКИХ СИСТЕМ СВІТУ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ
ФІНАНСОВИХ РИНКІВ**

**МАТЕРІАЛИ
Х МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

24-25 листопада 2016 р.

ЧЕРКАСИ 2016

УДК 336.71 (477)
ББК 65.262 (4Укр)

Розвиток банківських систем світу в умовах глобалізації фінансових ринків :
Матеріали X Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції.
24-25 листопада 2016 р. – Черкаси: ЧННІ ДВНЗ «Університет банківської
справи», 2016. – 193 с.

Відповідальні за випуск Пантелєєва Н.М., к.т.н., доцент; Жежерун Ю.В., к.е.н.

Збірник містить матеріали X Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції **«Розвиток банківських систем світу в умовах глобалізації фінансових ринків»**.

Видання розраховано на науковців, викладачів, фахівців, аспірантів і студентів економічних вузів, які досліджують проблеми, пов'язані з обліково-аналітичним забезпеченням суб'єктів господарювання, кредитно-інвестиційною політикою банків, ризиками та ефективністю діяльності банків і небанківських фінансово-кредитних установ, а також внутрішнім аудитом, фінансовим моніторингом і безпекою банківської діяльності.

Погляди, висловлені в публікаціях, є виключно позицією авторів.

© Автори текстів, 2016 р.
© ЧННІ УБС, 2016 р.

З М І С Т

Алиева С.С. Особенности регулирования занятости государством в современных экономических условиях	6
Алиева С.С., Расулов Ш.Ж. Повышение эффективности использования инвестиций в условиях модернизации экономики	9
Баланенко В.І. Безресурсні інструменти банківського фінансування розвитку підприємництва	13
Барабан Л.М. Роль банків у розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств	18
Бартош О.М. Бізнес-план банку як інструмент стратегічного планування	22
Васильчишин О.Б. Безпека національної банківської системи в умовах фінансових дисбалансів	26
Ващенко В.В. Компенсаційні механізми у фінансовому секторі України: проблеми та подальший розвиток	30
Вовк В.Я. Стратегічна діагностика ресурсного потенціалу банків України теоретичний аспект	34
Діденко С.В., Мурав'я О.О. Управління комплаєнс ризиками фінансового моніторингу в системі стратегічного управління фінансовою стійкістю банку	38
Долбнєва Д.В. Шляхи вдосконалення обліку та управління витратами підприємства в контексті адаптації зарубіжного досвіду	43
Жежерун Ю.В. Формування кредитної політики банку	47
Жежерун Ю.В., Буревич А.М. Теоретичні аспекти формування кредитно-інвестиційної стратегії банку	51
Зайналов Дж.Р., Данияров К.Д. Максимизация эффективности инвестиционных процессов и обеспечение эффективности экономического роста при ограниченных инвестиционных ресурсах	56
Кліщук О.В., Мисан Ю. Сучасні методи управління валютним ризиком деривативними контрактами	60
Ключко В.Н. Инвестиции в экономику Украины с помощью гезелевских денег	65
Колодій С.К. Мінімальна заробітна плата як інститут регулювання	69
Костенко Д.В., Лісова А.В. Нормативне забезпечення обліку виробничих запасів	73
Костогриз В.Г. Внутрішній аудит операцій банку з платіжними картками: сучасні аспекти	76
Кочума І.Ю., Білик В.Ю. Принципи та стандартизація проектного управління	80

Кочума І.Ю., Бондар Д.О. Роль та значення агрохолдингів в АПК України	83
Кочума І.Ю., Кузьменко А.В. Зайнятість у Україні в умовах макроекономічної нестабільності: структурний аспект	87
Кочума І.Ю., Ткаченко Ю.П. Демографічні наслідки анексії Криму та військового протистояння на сході України	90
Криниця С.О., Гетьманець В.П. Нові підходи до пошуку джерел формування оборонних активів підприємства	93
Криниця С.О., Строкань В.П. Формування механізму управління прибутком підприємств	96
Криниця С.О., Чоловська В.В. Підходи до управління структурою капіталу підприємства	101
Лебідь О.В. Зміни в структурі капіталу банку внаслідок технологізації суспільства та економіки	104
Лук'янець О.В. Методичні підходи до оцінки ефективності діяльності кредитних спілок	108
Лук'янець О.В., Корнух О.В. Проблематика інтеграції системи бухгалтерського обліку України в європейський простір	111
Лук'янець О.В., Щербакова М.О. Особливості формування фінансових результатів у страхових компаніях	115
Лютова Г.М., Литвин Л.А. Вплив облікової політики на фінансові результати суб'єктів господарювання	119
Міщенко С.В., Мисан Ю.С. Лізинг як інструмент інноваційного розвитку України	123
Мурадова Н.У., Латипова Ш.М. Механизмы регулирования инвестиционных процессов в условиях модернизации экономики	126
Мусаев Р.М., Ходжимамедов А.А. Совершенствование механизма ипотечного кредитования	130
Нагайчук Н.Г. Особливості бізнес-процесів страховика, що здійснює реалізацію послуг ДМС	133
Науменкова С.В., Тіщенко Є.О. Політичні ризики у проектному фінансуванні	138
Пантелєєва Н. М. Fintech – новий фокус фінансових інновацій: полеміка та реалії	143
Ksenia Pantielieieva Role of the international financial institutions in private sector development	147
Пулатов Д.Х., Мадиев А.Н., Фазлиев С.Ш. Необходимость максимизации эффективности инвестиционного капитала	150

Рогова Н.В., Оржехівська Д.В. Особливості обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками	155
Слобода Л.Я., Тофан В.В. Сучасні тенденції та напрями регулювання кредитних ризиків банків України	158
Стадник А.С. Необхідність антикризового державного регулювання банківської системи	162
Третяк Н.М. Кредитне забезпечення інвестиційної діяльності підприємств	166
Фридель В.І. Використання лізингу персоналу в банківському бізнесі	169
Хусанов Б.Ш., Хамраєв М.С. Приоритетные направления регулирования ограничительной социальной политики республики Узбекистан в условиях экономического реформирования	172
Хуторна М.Е. Кредитна установа – фінансова установа чи фінансовий посередник?	176
Чайковський Я.І. Розвиток банківської системи Польщі в 2011-2015 роках	180
Шаповал Ю.І. Банки розвитку: основні вектори структурно-функціональних змін	185
Шинкаренко О.М., Краснова В.Ю. Особливості формування доходів суб'єктів господарювання	189

УДК 336.71:027.2

СТРАТЕГІЧНА ДІАГНОСТИКА РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ БАНКІВ УКРАЇНИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Вовк В. Я., д.е.н., професор
кафедри банківської справи

Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця
victoriavovk@ukr.net

Нормальне функціонування, стабільний та ефективний розвиток банківського сектору є необхідною передумовою економічного зростання держави та уникнення конфліктів у суспільстві. Можливості банківського сектору щодо фінансування потреб реального сектору економіки й задоволення споживчого попиту населення в умовах посилення макроекономічної нестабільності, зростання банківських ризиків та підвищення конкуренції між банками за ресурси і ефективні напрями їх розміщення багато в чому визначаються рівнем його ресурсного потенціалу. Аналіз наслідків фінансової кризи 2008–2009 рр. показав, що в умовах нестабільності світових фінансових ринків і національних фінансових систем традиційні підходи до управління ресурсним потенціалом банків вже не відповідають світовим тенденціям і потребують модернізації. Зокрема це пояснюється відсутністю необхідної інформаційної бази для обґрунтування управлінських рішень та стратегій розвитку в умовах конкурентного ринку.

Метою даної роботи є систематизація теоретичних положень та розробка рекомендацій для проведення стратегічної діагностики ресурсного потенціалу банків.

Здійснення банком фінансово-кредитної діяльності потребує формування достатнього обсягу та оптимальної структури фінансових ресурсів за строками та видами валют. Це обумовлено тим, що достатність і збалансованість ресурсів визначає можливості банку щодо забезпечення

прибутковості діяльності у довгостроковій перспективі. В умовах нестабільної економічної ситуації в державі та відсутності довіри населення до банківського сектора спостерігається скорочення ресурсного потенціалу банків, а отже і обмеження можливостей банківського сектора щодо фінансування економічного відтворення (у разі від'ємного значення (дефіциту) ресурсного потенціалу банків реальний сектор не отримує достатньо кредитних ресурсів для забезпечення відтворення економіки).

Узагальнення наукових підходів дозволяє дійти висновку, що основними характеристиками ресурсного потенціалу є такі, як: це сукупність всіх фінансових ресурсів банку, які знаходяться в його безпосередньому розпорядженні, і коштів, які банк може потенційно залучити або втратити при здійсненні банківської діяльності протягом встановленого часового горизонту; визначається не тільки сукупністю наявних і потенційно залучених/втрачених банківських ресурсів, а й їхньою органічною єдністю; основною складовою процесу його збільшення є розширення клієнтської бази; залежить від грошово-кредитної політики Національного банку України, попиту і пропозиції на банківські продукти та послуги, рівня капіталізації і можливостей фондування на внутрішньому та міжнародних ринках капіталу, ризиковості банківської діяльності; визначає обсяг ресурсів, які можуть бути надані суб'єктам господарювання (для їх ефективного функціонування на ринку); виступає ключовим фактором успіху у конкурентній боротьбі.

Поширення ресурсного підходу дозволяє розглядати банківські ресурси як основний параметр, що характеризує можливість (потенціал) і здатність банку ефективно функціонувати на ринку (створювати та підтримувати свої конкурентні переваги, утримувати чи збільшувати свою ринкову частку, забезпечувати необхідний рівень рентабельності) у довгостроковій перспективі. За цих обставин, формування ресурсного потенціалу банку здійснюється з урахуванням потреб ринку (споживчого попиту), внутрішніх

можливостей та зовнішніх умов функціонування. Стратегічну діагностику ресурсного потенціалу проводять з метою отримання системної моделі банку та його зовнішнього середовища. Результати стратегічної діагностики ресурсного потенціалу банку дозволяють з'ясувати вузькі місця, розкрити можливості зовнішнього середовища та виявити резерви стратегічного розвитку.

Оптимальна методика оцінки ресурсного потенціалу банку повинна задовольняти такі вимоги: відповідність передумов моделі оцінки потенціалу характерним особливостям банківського сектору; можливість отримання результатів для вибірок банків різного розміру; можливість проведення аналізу в часі; можливість автоматизації процедури розрахунку задля його спрощення [1].

До основних завдань стратегічної діагностики доцільно віднести: постійний моніторинг зовнішнього середовища функціонування та прогнозування його впливу на стан ресурсного потенціалу; оцінювання рівня ресурсного потенціалу за умови обмеженої інформації, режиму функціонування банку та ефективності банківської діяльності і, на цій підставі, визначення можливих варіантів економічної динаміки; порівняння отриманих результатів з аналогічними характеристиками конкурентів; ідентифікація кризових факторів, які вимагають втручання суб'єкта управління для їх усунення або пом'якшення негативних наслідків; підготовка інформації, на підставі якої розробляється та приймаються управлінські рішення, прогнозування можливих наслідків управлінських рішень для досягнення визначених цілей.

Реалізацію постійного моніторингу зовнішнього середовища функціонування банку дозволяють реалізувати методики T.E.M.P.L.E.S. (Technology, Economics, Market, Politics, Legislation, Ecology, Society), SPACE-аналізу (Strategic Position and Action Evaluation передбачає чотири координати оцінки – FS, CA, ES, IS, де FS визначає фінансовий стан банку,

CA – його конкурентні переваги, ES характеризує ступінь стабільності зовнішнього середовища, а IS визначає привабливість (силу) фінансового ринку), PEST-аналізу (Political – політичні, Economic – економічні, Social – соціальні і Technological – технологічні аспекти зовнішнього середовища), SWOT-аналізу (Strength – сила, Weakness – слабкість, Opportunity – можливості, Threat – небезпеки) або їх комплексне сполучення.

Одним із новітніх інструментів, за допомогою якого оцінюються фінансові можливості банку у довгостроковій перспективі, є система збалансованих показників (BSC - система стратегічного управління компанією на основі вимірювання та оцінки її ефективності по набору оптимально підібраних показників, які відображають всі аспекти діяльності банківської установи, як фінансові, так і не фінансові [2]). Використання системи BSC дозволяє встановити причинно-наслідкові зв'язки між внутрішніми бізнес-процесами банку та його зовнішнім середовищем.

Для здійснення комплексної оцінки процесів формування та використання ресурсного потенціалу банку доцільно використати інтегральний показник, що всебічно характеризує розвиток об'єкта дослідження за відповідний період та синтезує в собі весь вплив включених у дослідження показників діяльності.

Таким чином, сучасні умови ведення банківського бізнесу, які характеризуються динамізмом зміни конкурентного ринку, обумовлюють необхідність забезпечення комплексності процесу діагностування ресурсного потенціалу банків, що дозволяє визначити внутрішні можливості для протистояння зовнішнім шокам, а також відповідність розвитку елементів ресурсного потенціалу встановленим цілям, обґрунтувати перспективні напрями стратегічного розвитку та сформувати новітні конкурентні переваги на ринку.

Перелік використаних джерел

1. Ларіонова К. Л. Оцінка ресурсного потенціалу банку / К. Л. Ларіонова, С. А. Возна // Вісник Хмельницького національного університету: Економічні науки. – 2014. – № 5, Т. 1. – С. 99–104.
2. Каплан Р. Сбалансированная система показателей. От стратегии к действию / Р. Каплан, Д. Нортон. - 2-изд., испр. и доп. – М.: Олимп-Бизнес, 2008. – 320 с.

УПРАВЛІННЯ КОМПЛІЄНС РИЗИКАМИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ БАНКУ

Діденко С.В., старший викладач

Мурав'я О.О., магістрант

Черкаський навчально-науковий інститут

ДВНЗ «Університет банківської справи»

dsv@live.ru

У сучасних умовах функціонування банківської системи виникає об'єктивна необхідність розробки ефективної системи стратегічного управління її фінансовою стійкістю. Проблематика зумовлена численними викликами в системі економічних відносин: впливом тіньової економіки на легальну, фінансовими кризами, втратами окремих галузей країн через терористичні акти тощо. При цьому система управління ризиками повинна виступати одним із системотворчих елементів цього процесу.

З метою раціонального використання вкладених коштів та підвищення їх ефективності використовуються основні напрямки ризик-менеджменту, які мають за мету максимізацію вартості коштів, внесених акціонерами, стійке і